

FODRÁSZ UJSÁG

FODRÁSZOK ÉS BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE.

A BUDAPESTI BORBÉLY-, FODRÁSZ ÉS PARÓKAKÉSZÍTŐ IPARTESTÜLET TULAJDONA ÉS HIVATALOS LAPJA.

Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre —	8 korona.
Fél évre —	4 „
Negyedévre —	2 „
Egyes szám ára	40 fill. Kapható a kiadó-hivatalban.

Felelős szerkesztő:

PAULIK JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG: VII. Izabella-utca 36—38. ahová a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény küldendő.

KIADÓHIVATAL: VII. Vörösmarty-utca 17., ahová minden pénzküldemény és a lapra vonatkozó felszólamlások intézendők.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Az ipartestület telefonszáma 83—13.

Erkölcsei sülyedés.

(P.) A napilapok hirdetési oldalán újabb divatu erkölcsi sülyedést lát a figyelmes olvasó. Az erkölcsi érzésből kivetkőzött kéjencek orgiákat ülhetnek, a nagy és mentől raffináltabb kínálat között.

Nem hivatásunk Sodomát, — a mi ma Budapest, — erkölcsében szilárdítani, sem pedig nem kívánunk hivatatlan erkölcsbirákká lenni, de kötelességünk, a jó izlés és becsületesség nevében szavunkat felemelni, akkor, midőn az erkölcsstelenségek halmazának cégjegyzése a mi iparunk nevével történik, annál inkább is, mert szomorúan látjuk, hogy az arra hivatott hatóságok szemet hunynak, s hallgatólag engedik a mocsár dagadását. Csak olykor-olykor, mikor a piszkos lé nagyon is kiönt, lépnek fel lanyha akarattal s pár napra szóló intézkedéssel s azután marad minden a régiben.

Az emberhus kínálat és kereslet oly szemérmetlen módon történik, hogy már maga a jó izlés is kell, hogy fellázadjon ellene, ha az nem is a fodrász-ipar tekintélyének rovására történne. Csak-hogy sajnos, e hirdetések a fodrász-ipar tisztaságát tapossák a sárba, a nagyközönség szemében, mert a közönség felületesen kezel minden kérdést s nem nézi azt, hogy a tanult fodrász-iparosok ártatlanul kerülnek — szakmájuk nevének e jogtalan felhasználása révén — a piszokba, mint Krisztus a kredóba. A közönség csak azt látja, hogy itt egy fiatal, csinos, molett fodrásznő ajánlkozik házakhoz; amott egy szőke, darázsdereku, kék szemű fodrásznő hajlandó lakásán (lépcsőházi bejárat) manikűrözni; az egyik szép nő török udvari, másik Wieni stb. rendszer szerint masszíroz, természetesen csak urakat stb.

Látjuk s olvashatjuk naponta, hogy mi mindenféle rendszerrel csábitják a rafinált izlésű kujanokokat a: fodrásznők. Olykor-olykor a rend-

őrség szétrebbenti őket, egyiket-másikat megbüntet vagy kitoloncoltat titkos kéjelgés miatt, de azután annál több és újabb rendszerű fodrásznő kerül.

Nagy városok rákfenéjének, az erkölcsstelenség szemérmetlen terjedésének korlátozása és fékezése természetesen a budapesti rendőrségnél jó kezekbe van letéve, tudatában vannak hivatásuknak s ellene nincs is szavunk, nem is lehet, de kifogásoljuk, hogy az iparunk becsületes nevét nem védik meg. Kötelességük volna. Csakhogy, úgy mint az iparhatóság, lanyhán kezelve, nem törődömséggel füszerelve, engedik egy ipar nevét közprédára tenni.

Hatóságoknak tudni kellene s muszáj is tudniok, hogy a borbély-, fodrász- és parókakészítő-ipar, képesítéshez kötött ipar. Aki magát borbélynak, vagy fodrásznak adja ki, annak azt igazolnia is kell. Nagyon jól tudja ezt velünk, tanult fodrászokkal szemben a hatóság; miért nem kéri ezektől a hirdető fodrásznóktól is a képesítettség kimutatását?

Hallottuk már a rendőrség azon panaszát, hogy nem bírnak kellő energiával eljárni ezen hirdető nők ellen, mert a tettenérés, vagy erkölcsstelenség bebizonyíthatása elől ügyesen tudnak kibujni. Az lehet. De nem jut-e eszébe a rendőrségnek — aki oly leleményes ügyességgel, minden csekélységért bünteti a tanult kisiparosokat, — hogy aki magát fodrásznőnek mondja, annak azt igazolni is kell. Ha ezt kívánná tőlük, ha kívánná a képesítettség kimutatását, akkor egy csapásra nagy söprést rendezne.

Évek hosszú sora óta pusztába kiálltó szó azon panaszunk, hogy Budapesten a fodrászipar: Csáky-szalmája. Szabadon üzheti mindenki, korlátok csak nekünk, tanult iparosoknak van felállítva.

Én nem tudom felérni gyarló véges eszemmel, hogyan lehet a törvényt akként kezelni, hogy aki nadrágot visel, annak képesítést kell kimutatni, aki

Értesítés. Szövetkezetünknel minden olcsóbb, mint bárhol. Nagy választék illatszerekben, szappanokban, fejmosóvizekben. stb. Acélárukban **ujdonságok:** Francia és solingeni borotvák (Pollárt-féle késsel) hozzávaló fenőszijak, zajtalan ollók, stb.

pedig szoknyát visel, annak nem, mert annak adó, házbér és minden közterhek viselése nélkül, ez a szakma: háziipar. Bizony hiszem, hogy egy pár század mulva a történetíró a mai ipartörvényt, a fodrázszipart tekintve: „n a d r á g - t ö r v é n y n e k” fogja nevezni.

Massage és tyukszemvágás, igaz ugyan, hogy az 1884. évi XVII. törvényczikkben nincs kifejezetten a borbély- és fodrázszipar keretében feltüntetve. De gondolt-e valaki 1884-ben arra, hogy más, mint borbély, tudna eszközölni? Ujabban a körömápolás lett divatos. A dolog természeténél fogva ez is a borbély- és fodrázszipar keretébe tartozik, ők is honosították meg. Külföldön nem is végzi más. Ezt a hatóságnak nyíltan ki kellene mondani s akkor egy csapásra megszűnne, az ily címen való erkölcsstelen emberhus kínálás, ami ma már botrányos módon folyik.

Mig a hatóságok ily módon nem védik az ipar becsületét s még ily módon nem járnak el a szemérmetlen kínálat ellen, addig eljárásuknak nem lehet sikere s azt komolyan venni sem lehet.

Nem kívánunk egyebet, mint a törvény betartását, nem kívánunk mást, mint hogy a törvényt egyformán alkalmazzák mindenkivel szemben.

Ezt kérjük, hogy ne kelljen követelnünk!

TÁRCZA.

A b ü v ö s h a j .

— A «Fodrász Ujság» eredeti tárcája. —

A főváros egyik elhanyagolt mellékutcájában már évek óta áll egy kétes hírű lebuja. Ez a lebuja, különösen a fodrászok körében arról nevezetes, hogy azon munkanélküli segédek találkozó helye, akik már nem igen törődnek a munkával, csak úgy tessék-lássék tartják még magukat segédeknek, de alapjában véve, már régen elzüllöttek. Aki egyszer a sötét helyiségbe betévedt és annak fülledt, bűzös levegőjétől vissza nem riadt, az elveszett a társadalom részére, mert ott meggyülni tanulja a saját szakmáját és lelke ott fertőződik meg proletár érzelmekkel. Pedig de sokan tanýáznak ottan! Ámde vannak köztük olyanok is, akik szánalomraméltó sorsra jutottak és ennek folytán lelki egyensúlyuk megbillent. Ilyen a mi hőszünk is, aki még javakorbéli fiatalember és még nem is oly régen, hogy a fodrász-**ipar** intelligens és első rangú munkásának hírében állott. Ma törzsvendége a hirhedt lebuja és a züllöttség legutolsó stádiumában van. Már tüdőbajos is. Hogy miért züllött el, ahhoz nem kell pszichológusnak lenni, hogy lelkébe betekintést nyerjünk; hiszen egy pohár pálinkáért megindul a nyelve és szomorúan így beszélte el társainak tragikus történetét:

— Körülbelül 8—9 éve, hogy ambicióm Budapestről Bécsbe és Berlinbe, onnét pedig Párisba vittek. Az volt a törekvésem, hogy magamat tökéletesítem a nőifodrászatban, mert főleg Páris a nőifodrászok hazája és mindenféle divat-

Tulmegfinomodott férfi.

Szász Zoltán író a Pesti Naplóban megjelent tárcájában bemutat egy megfinomult érzésű férfit, ki Figarótól irtózik. Valóban van ilyen testben és érzésben megfinomodott ember, kinél már ez a finomultság bizonyos neuraszténiába csap át. Nem az a hangos idegesség ez, melyre rögtön rá lehet ismerni s amely miatt gyakorta bajunk van és még másoknak is, de inkább halk, magábafojtott, belső idegesség ez, amely miatt az illető tényleg szenved is. Mindenkitől kissé irtózik és haragszik önmagára, hogy másokra van utalva, kényszerítve, nem élhet úgy, hogy embertársait és azok érintéseit elkerülhetné. Tehát mindenkitől irtózik, de arányokban kifejezve, mégis Figarójától a legjobban, mert ez legközvetlenebbül érinti. És mert ezt az érintést elkerülheti, bucsuzik Figarótól. Ilyen férfi persze nagyon kevés van, sokkal több van olyan, ki takarékoságból megborotválkozik, aki Figaróra károsabb is. Ilyen idegzetű emberrel kár foglalkozni írónak, különösen olyan formában, amivel könnyen kárt tehet egy szakmánk, mert önborotválkozásra buzdít. Határozottan tulzott. Mért nem mutatott be olyan férfit, ki élvezetet talál a borotválkozásban? Ilyen pedig sok van.

Az ő férfi je például így érez:

«Nem tulzok, ha azt mondom, hogy tíz borotválkozás felér egy foghuzással, száz pedig egy nagyobb arányu, narkózis nélküli műtéttel. Egy naponként borotválkozó ember tehát körülbelül olyan fájdalommenyiséget szenved át, mint ha minden évben mind a 32 fogát kihuzatná, vagy három szivárványhártya operációnak vetette volna magát alá.»

Aztán így festi le egy borbély megjelenését:

«Az ember otthon a kései reggeli órákban édesen aludja az éjféli álmát, mikor egy porcellántálas, törülközőt lengető ur ágyához lép és szeliden, de határozottan felrán-

nak kiinduló pontja. Eleinte kissé nehezen boldogultam, de mihelyest a francia nyelvet elsajátítottam, megnyílt előttem a pálya. Nem volt Párisban az a fodrásziskola, melyet ne látogattam volna meg és nem volt az a szaktanító, kinek a személyes ismeretségét nem kerestem volna, de csak azért, hogy alkalmam nyíljon egyet-mást a nőifodrászatról tőlünk elsajátítani. Mondhatom, hogy ernyedetlen buzgalommal és ritka ambícióval kerestem az alkalmat, hogy a nőifodrászatban teljesen tökéletessé legyek. Vas szorgalmamnak volt is eredménye, mert rövid idő alatt már részt vettem egy versenyfésülésen és egy izléses frizura elkészítésével oklevelet nyertem, aztán még abban a szerencsében is részesültem, hogy egy első rangú cégtől kedvező ajánlatot kaptam. Ez a siker rendkívül jól esett, de még jobban buzdított kitűzött célom felé, úgy, hogy alig néhány hónap után a cégnek leghasznavehetőbb alkalmazottja voltam. Ám a végzet egy nőt sodort utamba, akinek a révén bár sok pénzt, nagy dícsőséget, hirnevet szereztem és a nőifodrászat csúcspontjára értem, de még is csak megrontóm volt . . .

Hosszan, mélyen sóhajtott fel és szeméibe könnyek toltak. Csak egy néhány könny, de abból a fajtából, melyben minden érzés, az egész lélek keserősége benn csillog és beszél. Ahol ilyen könnyek jelennek meg, abban bizni lehet. Abban nem kell kételkedni. Ott nem kell más magyarázatot keresni, mert abból az igazság beszél.

— Az a nő, akit a sors utamba vetett, egy kisebb rendű színésznő volt, akivel úgy ismerkedtem meg, hogy véletlenül hozzám tanácsért fordult. Tudniillik, hagymázos betegsége volt, a minek folytán egész hajzata kihullott. Én

cigalje. E férfi ezután kijelöl egy helyet, leülteti vagy lehányatoltatja ide az embert, ahogy épen a kedvtelése, kigombolja hálóingünket s mint a ragadozó az elejtett gazelára, vérszomjas gerjedelemmel reánk hajllk. Ez a reánk-hajlás már maga rettenetes.»

«Soha emberi méltóságomtól annyira megfosztottnak oly kevésbé szabad embernek nem érzem magam, mint a leirt reggeli kintpadra vonás folyamán.»

Aztán így lát:

«Nemcsak egy idegen férfi lebeg, mint az Ur szelleme a vizek felett, tiz percig testünk felett, de ez a felsőbb hatatom egyszersmint úgy bánik velünk, mint egy tárgygyal. A legzordabb sasort piszévé emeli, a leggőgösebb nyakat, hol jobbra, hol balra csavarja, a legeszményibb láthatáru szemekbe egyszerűen belekönyököl, egyszóval testünk különböző részeivel teljesen a belátása szerint jár el. S mind- ezt egy hosszas kenegető fogdosás, egy idegen kéz dülő masszása előzi meg s egy villogó, idegen kézre bizott halálos szerszám, egy igazi Damokles-kard arcunkon való ideoda sétálása kíséri.»

Aztán mindenekfelett meggyanusitható, így ír:

«Hosszas halasztás után elhatároztam, hogy a borbélytól áttérek az önborotválkozásra s veszek magamnak egy borotváló gépet.»

Itt azt hiszi az ember és joggal, hogy borotválógép és gyáros érdekében ír. Ilyen témákat egy írónak határozottan kerülni kell.

Ezen itl leirt idézetekre én a tárca megjelenése után nyomban feleltem és kértem a Pesti Napló szerkesztőségét, hogy adna helyet a Figaró cikkének, hadd hallja a Pesti Napló férfi olvasója Figaro véleményét is, ne csak a Figarótól bucsuzóét. Cik kem igazságos, tárgyilagos volt és védtem a szakmát és a szakma üzőit. Tizezer magyar Figaro nevében és a szakma érdekében kértem a leközlését, de a Pesti

szívesen álltam rendelkezésére. Minden tudásomat és türelmemet elővettem és úgy ápoltam a fejét, mint az anya a gyermekét és úgy gondoztam a haját, mint a kertész saját virágait. A haja szemmel láthatólag nőtt. Sokkal szebb és sokkal dúsabb lett, mint valaha, Valami csodahaj lett belőle. És volt benne valami sejtelmes erő! Nem csak engem, hanem másokat is megbabonázott a haja. Ilyen haja csak a tündéreknek lehetett! Elég az hozzá, mikor teljesen kinőtt a haja és már rendesen fésülni lehetett, megkértem, hogy álljon nekem modellt a párisi nőifodrászok champion-versenyén. Készséggel beleegyezett. De hogy is ne egyezett volna bele, hiszen mindig mondta, hogy nekem, egyedül nekem köszönheti a haját.

Lázás izgalommal vártam a nevezetes nap virradását, mert tudtam, hogy a nő már magával a hajával is szenzációt fog kelteni. Úgy is volt! A verseny színhelyén, alig bontottam ki a haját, egész sereg néző vett körül és mind-egyik megcsodálta gyönyörű szép haját. Attól tartottam, hogy nem is a frizurát, hanem csak a bűvös haját fogják megbámulni és azért szokatlan gyorsasággal készítettem neki egy empire-frizurát. Mikor készen voltam, láttam, hogy a frizura rendkívülien hatott. Minden férfi szerelmes lett modellembe, viszont a jelenlévő hölgyeket sárga irigység fogta el. Mikor a frizurával a zsűri elé állt, egyhangulag a párisi nőifodrászok bajnoka lettem, sőt azonfelül a nagydíjat is megnyertem. Egy csapásra hirneves ember lett belőlem!

Örültünk mindketten, ő a bűbajos hajának, én a ragyogó dicsőségnek!

Napló süket maradt. Hallgat, mint dinnye a fűben. Magyarországon ipart pártolni nem akar senki. A sajtónak lehetne de az is korrumpált, azt tolja előtérbe, a ki fizet. Az igazság az ajtó mögött marad. A szakma érdekében irt néhány sor közlését megtagadni, ahhoz vastag piszkosság kell.

De hogy az ügy Szerkesztő ur levelével mégis napvilágra került, annak én legjobban örülök. Így is lépés ez a szakmavédelem terén, nagy nyilvánosság nagyközönség értesülése nélkül is. És ha Szász Zoltán ur hallgatni fog a Nyilt levél után is, akkor csakugyen érdemes volt írnia e témát, melyet aligha valami olcsón dolgozott fel oly filozófiai művészettel.

Hlavács Rezső.

A színházi fodrász.

(Vége.)

Mit tesz az, hogy jellemparóka? A törzsszó, hogy jellem, mindenki előtt ismeretas, nem szorul tehát bővebb magyarázatokra: tehát beszéljünk csupán parókárol.

Minden jellem megalakításához ennek megfelelő parókára van szükség, a kérdés azonban mindenkor az, hogy hány darab? A felelet nagyon rövid: számtalan sok! Amilyen komikusan és hitetlenül hangzik ez, sajnos azonban szomorú valóság, hogy egy színházi fodrásznak soha sincs elég vagy legalább is tulsok belőle.

Én körülbelül 200 ilyen parókéval dolgozom s e szám mellett nem mulik el olyan hét, hogy ne jelenjenek meg nálam egyes alakítók különböző kívánságokkal, melyeket, ha kielégíteni akarom őket, arra kényszerítenek, hogy mindig újabb alkotásokhoz fogják, amelyek a színház leltárát s azal együtt a színházi fodrász értékét emelik.

Példát akarok itt magyarázni, hogy beavatatlanok tekintést nyerjenek ez ügy aprólékos viszonyaiba is. Példá-

Később az történt, hogy a nő vissza kívánczolt újból színpadra. Mikor igazgatójának bemutatkozott, valami megmagyarázhatatlan benyomást gyakorolhatott arra, mert azonnal rábizta egy új darab főszerepét, annak dacára, hogy még nagyobb szerepben soha nem játszott.

Az összes párisi lapok már a premiére előtt tele kürtölték az egész világvárost és már előre nagy sikert jósoltak. Mikor végre az első előadás megkezdődött és a függönyt felhúzták, egy tündérsereg táncolt, élükön a tündérkirálynővel. Köztük természetesen az említett nő is, még pedig a tündérkirálynő szerepében. Előttem annyival különbnek tünt fel a többinél, mint a hold a csillagok között. De úgy látszott, nem csak nekem, hanem a közönségnek is, mert száz meg száz látcső irányult feléje hirtelen. Pedig nem volt híres táncosnő, lenge alakja sem volt az igazi szépség, a szépsége sem volt szenzációs, mert csak amolyan átlag szépsége volt. De ki nézte volna az ő primitív játékát, ki hallgatta volna a nem egészen kellemes hangját. Mindenki csak a haját, bűvös haját nézte, a melyről oly misztikus bűbáj ömlött szét és a melylyel szuggerálta és hatalmába kerítette az egész bámuló közönséget. Olyan bájos volt, szinte káprázatos, tüneményes, mintha ragyogó briliántokból lett volna. A siker óriási és világra szóló volt. A közönség annyira extázisba jött, hogy előadás után kocsijából kifogták a lovakat és úgy húzták haza.

Wéber József.

(Vége köv.)

nak odaállítok egy cipészt, kit meg kell alakítani az emberi kor minden szakában és polgári élet minden körülményeiben. A suszterinas ugynevezett strucparókát kap, ezekből kell hogy raktáron legyen: szőke, barna és fekete színben. A segédnek már zsánerszerű, a cipészsegédet jellemző választékos paróka kell. Öreg segéd már magas homloku, esetleg elől ritkás haju parókát kap, Mint mester már (előhaladott kora szerinr) kissé őszes, egészen ősz vagy fehér parókát kap, szintén ritkás hajjal, kissé vagy egész kopasz koponyával. Így az egyszerű „suszter“ megalakításához a színházi fodrásznak már mintegy tiz darab parókára van szüksége, hogy az alakító kívánságait kielégithesse.

De hányféle jellem van az emberi életben? Ennek a felsorolásához nem akarok e helyt beléfgni, elég ez egy példa. Hogy az egyes parókák kis átfésüléssel más jellemalakításhoz alakíthatók, ez tény és sokszor jelentékenyen megkönnyítik a színházi fodrász helyzetét. De e mellett is még mindig tekintélyes számu parókaról kell gondoskodni és elszámolni a színházi fodrásznak.

Vagyok bátor kis statisztikával szolgálni oly parókakészletről, melylyel egy nagyobb vidéki színháznak rendelkeznie kell, tehát oly fundusról, a mely csak közép mértéknek felel meg:

Hosszuhaju paróka	40	darab
Rokokó paróka	40	„
Félhosszuhaju paróka	20	„
Renaissance paróka	10	„
Allonge paróka	5	„
Kinai paróka	5	„
Japáni paróka	20	„
Jellem paróka	150	„

összesen 290 darab

Ugy, akár a saját, vagy pedig az igazgató tulajdonát képezik a színházi parókák, ez már mellékes, csekély számításom szerint mintegy 300 darab parókaról kell gondoskodnia a színházi fodrásznak, illetve annyi paróka áll állandóan annak kezelése alatt. Udvari színpadokon kívül azonban alig van színpad, amely ilyen tekintélyes számu paróka felett, mint tulajdona felett rendelkezne.

Olyan udvari színházaknál, mint pl. a bécsi, müncheni, vagy berlini. minden alakító részére saját rendelkezése szerint külön csak az alakító által viselendő parókát készítene. Ilyen színházaknál a színházi fodrász a parókakészítésből soha sem jön ki.

Más színházaknál a készletben levő, többnyire a fodrász tulajdonát képező készletet minden igényt ki lehet elégíteni s így gyakran ugyanegy parókát naponta más-más alakításra át kell alakítani.

Sajnálatra méltó ember az a vidéki színházi fodrász, aki a szükséges parókakészlettel nem rendelkezik. Mennyi szekaturának van kitéve ez a szegény ember! Akadnak ugyan ilyen színházaknál alakítók, kik saját parókákkal rendelkeznek, de ha nincsen, megkivánni tőlük a fenforgó anyagi viszonyoknál fogva nem lehet. Ilyen helyeken nincsenek is nagy igények, dolog azonban mindig van elég, ha a fodrász az igényeket ki akarja elégíteni, amire mindenestre törekednie kell.

Hogy milyen nehéz viszonyok között kell dolgoznia néha a színházi fodrásznak, arra nézve példa okáért itt egy saját élményemet említem meg.

Farsangban volt. Hétfőn este a »La Traviata« című opera került előadásra rokokóban. Szükségem volt ahoz az inventárból 6 drb szép szóló parókára, 24 drbra a kórus

számára és 8 drbra a statisták részére. Kedden »Tannhäuser« ment egy vendég felléptével. Mindenem rendben volt s nyugodtan vártam az est jövetelét, amidőn hirtelen megbetegedett a vendég színész.

A jelzett előadáshoz szükségem volt: 10 darab hosszu-haju parókára a szólisták részére, 34 drb parókára a kórus részére, 18 drb parókára a statiszták részére és 14 drb parókára a hölgyek részére, mint apródok. Délután 4 órakor jelenti az igazgatóság, hogy a vendégművész megbetegedése folytán »Tannhäuser« elmarad s helyette »A vig háboru« kerül színre. Ahoz szükségem van: 8 drb szép rokokó parókára a szólisták részére, 34 drb parókára a kóristák és elévek részére, 20 drb a statiszták részére, 24 drb a hölgyek részére, akik mint tiszték és katonák léptek fel, Ez utóbbiak parókáit mind czopfos parókára kellett átfésülni és átkötni. Most tessék meggondolni, hogy 4 órától 7-ig, az előadás kezdetéig mindennek rendben kellett lenni. Hogy ez mind hogyan lehetséges, azt nem kérdezi senki, de rendben kell lenni.

Eddigi különböző irányu fejtegetéseim után tehát laikus is könnyen megértheti, hogy a színházi fodrász hivatásához nem csak nagy értelem és akaraterő kell, de nagy nagy türelem és kitartó szorgalom is. Hogy mennyi apró kellemetlenséggel kell még megküzdenie a színházi fodrásznak, arról köteteket lehetne írni, de ezzel nem akarom olvasóim türelmét még továbbra is próbára tenni.

A színházi fodrász feladatát a parókákat illetőleg felületesen megismertetvén, alkalomadtán a színházi sminkelés művészetére fogunk áttérni.

Verseny.

Érvényesülni és jövőjét biztosítani akaró ember célja felé haladó útján akadt nehézségektől, akadályoktól nem igen ijed meg, hanem mindenem felemelkedve siet előre a szeme előtt mindig lebegő egyetlen pontja felé, a pénz, a tőkegyűjtés felé. Idejutás persze nem oly könnyű dolog, mert hatalmas harcra, küzdelmen, bűnön keresztül kell bukdácsolnia az embernek, míg elérheti az áhitott célját Erre nem minden ember képes, nincs megáldva megfelelő idegzettel, erővel s elbukik, elvérzik még oél előtt. Ez a versengés, az élet versengése.

Azt hiszem, eme életversengés, kenyérharc tüzelheti ama fodrászok gondolkodását is, kik iparunkban legolcsóbban dolgoznak. Valóságos verseny ez, olcsó árak versenye. Aki legolcsóbban dolgozik, azt hiszi, ő a leglegényebb legény a csárdában. Joga van hozzá, igaz. És az is igaz, hogy mindenki úgy él, ahogy tud, ahogy könnyebbnek látja. Ez azonban nem mentség, mert mindenkinek kötelessége volna figyelni szakma és fodrászok összességének érdekeit, aki ezen figyelmet nem méltányolja, az összehasonlítható gyümölcsbeni élősdivel, amely nem eheti meg a gyümölcsöt, de megrontja, egészségtelenné teszi az egészet. Fodrászipart is ezen urak piszkolkodásukkal csunyán inficiálják. És ha ezt öntudatosan csinálják, a legmélyebb megvetés illeti őket, ha jóhiszemű az akaratuk, akkor a legvilágosabb argumentumokkal kényszeríteni kell őket a tisztességes utra. Utóvégre eziránt magunk közt is tudunk intézkedni, nem muszáj okvetlen törvény erejére támaszkodni. Nagyon szomorú volna igazán, ha mindent, ami javunkra volna, törvénynek kellene védenie. Annyira embertelenek, jellemtelenek volnánk? A megvetés a segédek se kerülheti el, kik ilyen olcsó üzletekben dolgoznak. Ép érzésű, józaneszű ember távolodik mindig minden piszoktól.

Ezek az olcsó urak rendszeren arra hivatkoznak, hogy ők munkásnegyedben laknak, tehát kénytelenek a hivatalos tarifánál olcsóbban dolgozni. Szánalmas érvelés, mintha nem lakna munkásság mindenütt. Belvároson kívül eszerint tehát mindenütt 10 krajcárért kellene borotválni és 20 krajcárért mindent. Férfit nem szabad olcsóságra szoktatni, mert ő mindig egyenlő időközben borotváltatja magát, ha olcsó, ha drága a borbély. Uriember akkor is fogja hetenkint többször borotváltatni magát, ha a borotválás mindjárt egy koronába is fog kerülni. Munkásember meg akkor se borotváltatná magát egyszerinél többször, ha a borotválás mindjárt csak 5 krajcárba kerülne.

Férfit nem kell arra szoktatni, hogy borbélynál takarékoskodjon, mert ő bizony másutt nem takarékoskodik. Urnak havonként nem szabad azt a néhány koronát borbélytól sajnálni és munkásnak se azt a néhány hatost. Noha férfinak borbélyra legtöbbet kellene áldozni, mert borbély az, kinek legtöbb dolga van férfival; ezt tudni kellene a férfinak. Tehát nem alacsonyítani, emelni kell az árakat és továbbá minden kis munkát, mely borotválástól és hajvágástól eltér, külön megfizettetni kell. Sohse kell attól félnünk, hogy ár-emelés kárunkra lehet, miáltal csak szaporitanók az önborotválók táborát; az önborotválókat egész más okok kényszerítik önborotválásra, mint az, hogy borbély drága. Fodrászt a férfi és nem a férfit a fodrász teremtette. Eszerint tehát élni fogunk, mert élnünk kell. S a férfinak kötelessége a fodrászt jól fizetni. És ha sok önborotváló lesz, önborotválók haját drágábban fogjuk vágni. Figaron nem lehet kifogni, csak okos és összetartó legyen.

Vannak aztán tényleg olyan emberek is, kiknek drágább borotválás valóban nehézükre esne s ezeknek az olcsó borbély nagyon megfelelő. Ezekkel is számolnunk kell, igaz, no de ezen könnyű a segítség, t. olcsó urak. Ezek leginkább munkanélküliek, kiknek nagyon mindegy, hogy mikor borotválkoznak. Hétfőn vagy kedden egyszerűen jelezni kell, hogy máma borotválás olcsó napja van. Ez idővel köztudottan testté válik és olcsóság ügye el lesz intézve. De e kis töredék miatt, néhány munkanélküli, szükölködő ember miatt mindig olcsón dolgozzon egy csomó fodrász, ez nagy bűn és vastag ostobaság volna.

Ezek az olcsó urak, ha mindenáron versenyezni akarnak, ám tessék, de vegyék is verseny értelmét szószoros értelemben. Tessék versenyezni, hogy a munka mennél szebb, tökéletesebb, értékeesebb legyen. Ez szép, nemes verseny volna. És így is értelmezik különben ugy iparban, mint kereskedelemben egyaránt mindenütt, de nem árak leszorításában.

Hlavács Rezső.

Külföld.

München. Mint már lapunk iegutóbbi számában említettük, a bajor egészségügyi tanács elhatározta, hogy a bajor kormánynak oly értelmű előterjesztést tesz, miszerint a Bajorországban fennálló báderrendszert a kormány szüntesse be, illetve a báderkurzusokat oszlatta fel. Ebben az ügyben mult évi december 13-án a bajorországi egészségügyi tanács újólag tartott teljes ülésen elhatározta, hogy a báderkurzusok feloszlataása iránti küzdelmét folytatja s a feloszlataása iránt újabb előterjesztést fog tenni a kormánynak. A báderrendszer feloszlataásával azonban a kepesített betegápolási rendszert akarja életbe léptetni a bajor kormány. A bajor országos egészségügyi tanácsnak a báderek existenciája ellen irányuló törekvésének ellensúlyozására a bajorországi bor-

bélyok, fodrászok és báderek szabad szervezete ugyanaz napon Münchenben gyűlést tartott, melyen a legélesebb támadások hangzottak el a kormány és az egészségügyi tanács ellen. Végül a gyűlés a következő határozati javaslatot fogadta el: A bajorországi borbélyok-, fodrászok- és báderek szabadszervezete 1909. évi december hó 13-án Münchenben tartott gyűlése a bajorországi egészségügyi főtanácsnak a báderkurzusok feloszlataása tárgyában tett felterjesztése ellen egyhangulag a következő határozati javaslatot fogadta el: 1. A báder intézmény teljes épségében fenntartassék, az intézmény újászervezése ellen az érdekelteknek nincsen kifogása. 2. A királyi minisztériumnak erkölcsi kötelessége a báderintézményt megvédeni az orvosok egyoldalú érdekei ellen. 3. A báderintézmény fenntartása nemcsak a báderek érdekében szükséges, hanem a falusi nép érdekében is. 4. A gyűlés a leghatározottabban tiltakozik a betegápoló rendszer felállítása ellen, mert a betegápolók előreláthatólag még kevésbé tudnák magukat iparukból fenntartani s így a báderrendszer feloszlataásával a kuruzslás felvirágzását elősegitené, míg másrészt a borbélymesterségbe is belekontárkodnának, főleg falukon, miáltal a borbélyok létkérdését erősen kérdésessé tennék.

Wels (Ausztria). Az itteni borbélyok- és fodrászok december hónapban megtartott gyűlésükön elhatározták, hogy a berotválás árát az általános drágaságra való tekintettel 20 százalékkal felemelik. Az árfelemelést január 1-én léptették életbe.

Oberammergau (Bajorország). Az Oberammergaui polgármester, mint onnan jelentik, rendeletileg megtiltotta Oberammergau község lakosságának, hogy ez év őszéig haját levágassa. A tilalmat a polgármester ez év júniusában kezdődő passziójátékokra való tekintettel adta ki, mert a passziójátékban való szerepléshez, amelyben a falu majdnem minden épkéz-lábu férfja részt vesz, a hosszú haj elengedhetlen kellék. Az oberammergaui borbély e rendelet következtében kénytelen volt más foglalkozás után nézni júniusig — mert akkor maga is részt vesz a passziójátékokban.

Vegyes hírek.

Meghívó.

A VI. ker fodrászok köre január hó 20-án, csütörtökön este 8 órakor rendkívüli ülést tart.

Tárgy:

I. A kör alapszabályszerű feloszlataásának miniszteri tudomásvétele.

II. Mint asztaltársaság átalakulása.

III. Indítványok.

Egyszersmind ezuton mondok köszönetet az igen tisztelt kartársaimnak, hogy a több éven át belém helyezett bizalmukkal kitüntettek, támogattak. Tekintve amennyiben hivatalos tisztségem lejárt, kötelességemnek tartom teljes felvilágosítással szolgálni és beszámolni a kör vagyoni állása és annak hovaforbitása iránt.

A 270 kor. a feloszlataó közgyűlés 3 részre osztotta és pedig 20 kor. mentőknek, 20 kor. a szünidei gyermekelept részére, 230 kor. a testületi segélyalap javára. A mely nyugtákat a felső hatóságnak bemutattam és a testület pénztárában elhelyeztem. Azonkivül az asztaltársaság részére perselypénz 37 kor. áll fenn. A rendkívüli ülésnek feladata, — hogy egymás érdekeit csak némileg is összetartsuk — ezen asztaltársaságot fellendíteni. Azért kérném kartársaimat, sziveskedjenek mentől nagyobb számban megjelenni. Tekin-

tettel, hogy úgy is oly ritkán jövünk össze, tessék ezen új év első ülését emlékezetessé tenni azáltal, hogy mentől nagyobb számmal mutatjuk ki az összetartásunkat.

Kellner Ernő.

Eljegyzés. Kirschner Mihály segéd szaktársunk eljegyezte Holecz Mariska kisasszonyt Hevesről.

Házasság. Steiner Gyula szaktársunk f. hó 23-án délelőtt 11 órakor a budapest-kőbányai izraelita templomban tartja esküvőjét Korda Rózsika kisasszonnyal.

Gratulálunk.

Névmagyarosítás. Czeripp Károly szaktársunk, nevét „Földes“-re magyarosította.

Egy szaklap jubileuma. December 25-én mult 25 esztendeje, hogy a „Neue Wiener Friseur Zeitung“, „der Wiener Friseur“ cím alatt megindult. Egy negyed század egy emberöltő, a hírlapírás életében ez az idő pedig két emberöltővel ér fel, különösen pedig nagy idő ez a szakirodalomban való működésben, mert semmiféle lap nincsen annyi ócsárlásnak, meg kritikának kitéve, mint éppen egy szaklap. Ez okból csak gratulálhatunk bécsi újságtársunknak a szakma és az összeség érdekében egy negyed századon át kifejtett áldásos szakirodalmi működéséhez s kívánjuk, hogy eddigi működését oly célirányosan az összeség és a szakma érdekében még sokáig folytathassa. A szerkesztőség a lap jubileuma alkalmából ünnepi kiadást adott ki, az összes munkatársai arcképével díszítve.

Lapszerkesztő bizottság: Müller Károly. Fülöp János.

Az ipartestület jogtanácsosa: Dr. Révay Zoltán ügyvéd lakik IV., Váci-utca 56. szám.

Kiadja: Nagel István könyvnyomdája Budapest, VII., Vörösmarty-utca 17.

Jó **borbély-üzlet** házgondnoksággal Ujpesten sürgősen eladó. Lakás áll három szoba, konyha, üzlet; házbér hatvan frt. — Cím: Ujpest, Váci-ut 36. szám.

Egy jó menetelű modern **női fodrász és hajmunka üzlethez** nagyobbítás céljából társ kerestetik. — Cím a kiadóhivatalban.

Fodrász forgószék 2 drb és négy hajlitott ülőszék eladó. — Cím: VI., Üteg-utca 7. sz. fodrásznál.

Jó menetelű **borbély-üzlet** azonnal eladó. — Cím a kiadóban.

Nős borbélysegéd **üzletet** haszonbérbe vagy állandó alkalmazást keres. Vilfinger, Szondy-utca 30.

Közkívánatra korlátolt számban szaktársak részére esti tanfolyamot tartok üzletemben, ondolirozásban, fésülésben, hajfestésben és hajmunkából. Titz Gyula női fodrász, Erzsébetkörút 54. sz.

Forgalmas helyen 20 év óta fenálló **borbély-üzlet** a tulajdonos betegsége miatt eladó. — Cím a kiadóban.

Egy jó házból való fiu, késműves és műköszörtis szakmába felvétetik, Dreszmann Károly Budapest, Erzsébetkörút 24. szám.

Fodrász-üzlet lakással 400 korona havi bevétel, eladó. Házbér évenként 400 frt. — Cím a kiadóban.

„**Favorit**“ **hygienikus borotvaszappan és ecset kölcsönző társaság.**

Melegen ajánlja a művelt külföldön bevált és általánosan elismert ujdonságát. Minden vendéget egy külön hygienikusan elzárt palackban levő szappannal és ecsettel lehet kiszolgálni. Kölcsönzési díj palackonként 2 fillér.

Kapható a **Fodrászszövetkezetben** Csengery-utca 15. szám és a „**Favorit**“ **intézetben** Dohány-utca 81. szám.

Vidékre képviselőket keresünk.

JOSEF HELLER, MÜNCHEN
Rumfordstrasse 1/a.

Első és legrégebbi német borotvagyár és homoruköszörűde.

Különleges üzlet teljes fodrászberendezésekben.
: : 12 legnagyobb kitüntetés. : :

Különlegesség: Val. ang. borotvák saját homorú köszörűléssel.

Védjegy: Josef Heller, München törv. bejegyezve.

Monarchia borotva

lehuzásra 1/4, 5/8, 4/8 széles, darabja 3 korona.

Bejegyzett védjegyek.

Francia borotvák: 10, 13, 16 mm. széles „Pieron“ bej. védjegygyel, francia haj- és szakállollók „Pierron“ védj. különféle alak és hosszúságban. Haj- és szakállvágó-gépek, csakis kipróbált gyártmányu. Juwel, Koh-i-noor, Dalila, Aesculap, Mundus. Kitűnő víz- és olajlehuzó kövek, sziják és Ádám, valamint minden fodrászkellékek, kötszerek és illatszerek.

Régi borotvák, hajvágó gépek és ollókköszörűlése, gondosan és legrövidebb idő alatt eszközöltetnek.

Gazdagon illusztrált árjegyzék ingyen és bérmentve.

Hirdetések

e lap részére felvétetnek a kiadóhivatalban

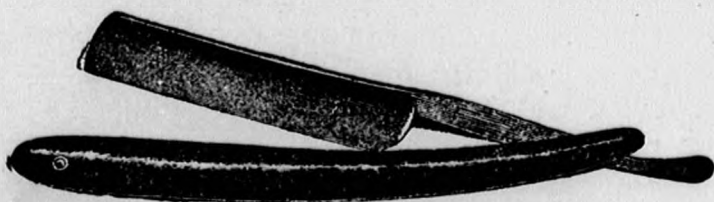
Budapest,

VII. kerület, Vörösmarty-utca 17. szám.

Alulírott cégem tisztelettel értesíti a n. érd. közönséget és a t. cz. fodrász urakat, hogy **Hársfa-utca I. sz.** a villanyerőre berendezett **borotva műköszörűdében** minden néven nevezendő **acélárukat és fodrászati cikkekét** állandóan raktáron tartok. Egyedüli törekvésem a n. érd. közönséget és a t. cz. fodrász urakat a raktáron levő **összes fodrászati cikkekéből** a legjutányosabb árak mellett gyorsan és pontosan kiszolgálni, valamint a megrendelést házhoz küldeni. Vidéki levelekre azonnali válasz és elintézés.

Mielőbbi nagybecsű megrendelést kérve, maradtam hazafias tisztelettel

FLASNER KÁLMÁN késes és műköszörtis mester Budapest, VII. ker., Hársfa-utca I. szám.

Á N G Y Á N B É L A

Fodrászati berendezések, műszerek és illatszerek nagybani raktára

BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRUT 9.

Mielőtt bármily a szakba vágó cikket vásárol vagy rendel, tiszteljen meg személyesen vagy kérje a legujabban megjelent **nagybani képes árjegyzékem**, melyet szívesen küldök becses czimére.

Teljes **fodrász-üzleti berendezésekből** külön raktárhelyiségekben állandóan nagyválasztéku raktárt tartok, továbbá **haj- és szakálvágó-gépek**, ollók, borotvák, üzleti kabátokból stb. különösen nagyválasztéku raktár, valamint a legujabb á la Pollart **francia fenő-szijakból és borotvák**ból is.

Helybeni megrendeléseket legczélszerűbb teleton utján eszközölni, mert a legkisebb rendelést is szívesen házhoz szállítom.

TELEFON: 48-13.

NOXIN

A
LEGJOBB
CIPŐ-
KRÉM

A szabadalmi.
KULCSAL.

Minden jobb üzletben kapható.
HOCHSNGER TESTVÉREK
BUDAPEST.

Van szerencsém b. tudomására adni, **BUDAPESTEN, VI., Váczi-körut 27. sz.** alatt villamos erőre berendezett

borotva-műköszörüldét alapítottam

és raktáron tartom a legkitünőbb fajta angol, svéd, francia és solingeni gyármányu borotvákat, ollókat, haj- és szakálvágó gépeket, általam jótállás mellett köszörülve. A vidéki megrendeléseket pontosan, azonnal, a köszörüléseket pedig 8 nap alatt teljesítem

Magamat becses pártfogásába ajánlva, kiváló tisztelettel

BLEHA FERENCZ BUDAPEST, VI., Váczi-körut 27.
(Páris-szálloda mellett.)

Szenzációs újdonság.

„**ATLASZ**“ borotváló krém a borotválás terén a jelenkor legnagyobb szenzációja.

„**ATLASZ**“ borotváló krém növényekből sajtolt preparatum.

„**ATLASZ**“ borotváló krémmel a legkényesebb szakállt is minden dörzsölés nélkül csodás könnyedséggel lehet borotválni.

„**ATLASZ**“ borotváló krémet mutató ujjal kell a szakállra kenni, azaz csak megsimogatni és utána rögtön meglepő könnyen borotvál; nincs oly kényes szakáll, mely borotválás közben kipattanna, bármily soká és erősen is utána borotvál.

„**ATLASZ**“ borotváló krémmel való borotválás után mindenki a legnagyobb meglepéssel fog az ön üzletéből távozni; gyors és kellemes borotválás az arcra üdítő hatással van.

„**ATLASZ**“ borotváló krém, az eddig használatban levő összes szappanokat felülmúlja, mint tudja van, a szappannal való borotválás sok kellemetlenséggel jár; arcégést a közönség mindig a fodrász urak hibájának róttá fel, az egész téves felfogás a közönség részéről, amennyihen a szappan főalkatrészei szóda és lugkő, és a szokásos hosszadalmas dörzsölésnél a porusok megnyílnak és ezek okozzák a csipő maró fájdalmat.

„**ATLASZ**“ borotváló krém használatánál ezen panaszok megszűnnek.

„**ATLASZ**“ borotváló krémmel való borotválással roppant sok időt nyerünk; megszűnik az előzetes szappanhab csinálás, hosszadalmas szakáll bedörzsölés és kéz letörítés.

„**ATLASZ**“ borotváló krémet egy ujjal kell csak szakállra kenni s tiszta gyors és igen intenzív munkát végezhet.

„**ATLASZ**“ borotváló krém használatához víz általában nem szükséges, sőt a szokásos arcmosás is feleslegessé válik, hanem elegendő az eddigi szokásos arcfeccskendezés.

Kiszolgálás közben az ide-oda futkozás is teljesen megszűnik.
1 kgr. „**ATLASZ**“ borotváló krém 3 kgr. borotváló szappant helyettesít

Kérem becses czégedet nálam egy próbarendelést csinálni és előre biztosítom, hogy becses elismerését ki fogom érdemelni.

1 kgr. **ATLASZ** borotváló krém ára 1 kor. 60 fill.

„**ATLASZ**“ borotváló krém magánborotválók részére 1 nagy tubus (120 borotválásra) 1 kor., 1 kis tubus (70 borotválásra) 70 fill. — Számos előismerő levelekkel kiténtetve.

Magyarország egyedüli nagybani elárusítója

Winkler D. H. Akácfa-u. 5. (Rákóczi-ut mellett.)

TELEFON 150-32.

Dreszmann Károly

honoru műköszörüldé és aczéláru raktára

Budapest, VII., Erzsébet-körut 24. sz.

Ajánlja műköszörüldéjét és nagy aczéláru raktárát a t. fodrász urak becses figyelméhe.

TELEFON:

ALAPITTATOTT
1891

KITÜNTETETT
PÁRIS 1900

TELEFON:

ZAORÁL' BOROTVA A LEGJOBB.
1900 PÁRIS VILÁG KIÁLLÍTÁSON ELISMERT és EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETETT
„SAJÁT GYÁRTMÁNY” JÓTÁLLÁSSAL.
ZAORÁL JÁNOS
BOROTVA GYÁR és HOMORÚ MŰKÖSZŐRŰLDE
BUDAPEST VIII. BAROSS-UTCZA I.
GYÁRTELEP
UJPEST, ÁRPÁD-UT 25. SZÁM.

Komáromy és Zakar

Budapest, VI. ker., Király-utca 36.

Saját gyártmányu hajbetéteket (meglepő újdonság) szállítok szaktársaknak jutányos árak mellett, továbbá valódi angol krep 10 K kilója, hajfonatok, frizettek, loknik, bandeaux, transformatiok, uri, női és színházi parókákban legnagyobb raktárt tartok ugy nyers, mint kidolgozott hajakban bámulatos olcsó árak mellett nagyban és kicsinyben. Javításokat és festéseket elfogadok.

Lipp Ferencz

műköszörüs mester

Budapest, X. ker., Ráday-utca 5. szám.

Ajánlja aczéláru raktárát és műhelyét minden e szakba vágó munkák pontos, jó és olcsó elkészítésére.

Pajor Testvérek

Illatszert és Cosmetikai cikkek gyára.
Budapest, Váci-körút 78. (Pesti Hirlap palota.)
Az összes bel- és külföldi gyártmányu fodrászati árut raktáron tartják. — Telefon általi rendelést azonnal küldjük házhoz.
Telefon szám 36—56.

Legolesobb bevásárlási forrás!

Fodrászati és cosmetikai cikkekben.

Pinaud-féle Eau de Quinine nagy üveg	---	K	4.—
" " " " kis üveg	---	"	2.—
Bay-Rum literje	---	"	2.—
Kölni viz literje	---	"	2.—
Erillantín $\frac{1}{4}$ kilo	---	"	1.—
" nagy üveg	---	"	—32
Bäder-féle Egfaum fejmosó kivonat a legtökéletesebb fejmosó viz üvegje	---	"	1.20
Engel-féle Sabária borotváló szappan, csak az valódi, mely védjeggyel van ellátva kilója	---	"	—92
Valódi angol crepp méterje	---	"	—40
Legujabb formatartó darabja	---	"	—40
Verseny bajuszkötő finom selyembői	---	"	—24
Raktáron tartom továbbá az összes forgalomban lévő bajuszkötőket a legolesobb ár mellett.			

Dupla fenőszij forgó kapocscsal darabja	---	"	1.20
Neverip gummi tuczatja	---	"	1.20
Állandó dús választék legolesobb árak mellett női bontó és oldalfésük ugyszintén legdivatosabb disz hajtükben.			

Telefon.

A legcesekélyebb rendelést a legnagyobb készséggel házhoz szállítok.

Nagyrabecsült pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

Winkler D. M.

Akácza-u. 5. sz.
Rákóczi-ú mellet.

Telefon 150—32.

BÉRLETKÖNYVECSKÉK

fodrász urak részére

tizenkét számmal (minden szám egy lap)

kaphatók névvel, vagy név nélkül a lap kiadóhivatalában

VII., Vörösmarty-utca 17. szám alatt.